

VFU i förskolor och skolor

Plan för Katrineholms kommun

Innehåll

Inledning	3
Bok – och länktips	3
Övningsskolor och övningsförskolor i Katrineholm	4
VFU-samordnare	4
VFU-perioden	5
Handledare	5
Student	5
Arbetslag	5
Regler för hantering av VFU-ersättningen	6
Hur ersättningen kan disponeras.....	6
Vad ersättningen kan användas till	6
Utbetalning på lönen.....	7
Går det att spara pengarna?	7
Bilagor	
Bilaga 1: Information och överenskommelse inför VFU	
Bilaga 2: VFU-ersättning Utbetalning på lönen	

Planen för VFU i förskolor och skolor i Katrineholms kommun

Sammanställt och bearbetats av: Annika Mindedal &

Kristina Johansson, Bildningsförvaltningen förvaltningskontoret,

Planen är fastställd 2015-10-06 av förvaltningschef Helene Björkqvist

Reviderad 2021-12-02, 2022-05-18

Inledning

Den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen ska tillsammans med den universitetsförlagda delen bilda en helhet. VFU är av central betydelse för att studenten ska ges möjlighet att utveckla kunskaper och kompetenser som avser hela lärarrollen. Målet är därför att studenten får en relevant och kvalificerad utbildning på fältet med stöd av legitimerade och skickliga förskollärare/lärare. Den verksamhetsförlagda utbildningen gynnar i bästa fall både studentens och den mottagande förskolans/skolans utveckling.

Katrineholms kommun tar emot studenter från olika lärosäten, bl.a.

- Karlstads universitet: <http://www.kau.se/lararutbildningen/vfu>
- Linköpings universitet: <https://liu.se/artikel/verksamhetsforlagd-utbildning-vid-lararutbildningen>
- Mälardalens högskola: <https://vfu-ukk.mdh.se/>

Jens Gardestens avhandling *Den nödvändiga grunden: underkännanden och erkännanden under lärarutbildningens verksamhetsförlagda delar* (2016) pekar ut fyra nödvändiga lärarförmågor:

- Visa mognad och ta vuxenansvar
- Ta plats och visa ledarskap
- Ge plats åt eleverna
- Ha överblick och agera med närvaro

Ladda ner och läs hela doktorsavhandlingen

Bok – och länktips

Alvén, F. & Bohlin, S. (2021). *På väg mot läraryrket: en handbok för den verksamhetsförlagda utbildningen*. Liber.

Blohm, A. (2019). *VFU-handledning i förskolan och barns anknytning*. Studentlitteratur.

Cajvert, L. (2020). *VFU i praktiken: studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. Studentlitteratur.

Hammarström Lewenhagen, B. (2020). *Vardagen i förskolan som utbildningsarena - Om VFU och VFU-handledning*. Liber.

Molander, B. & Hamza, K. (2021). *VFU-handboken*. Gleerups Utbildning AB.

Lärarstudentpodden – från student till ny lärare (Läraryrket)

Lärlabbet student (UR)

Lärlabbet (UR)

Övningsskolor och övningsförskolor i Katrineholm

I kommunen tar alla förskolor och skolor gärna emot studenter från universitet och högskolor.

Sandbäcksskolan och förskolor på Norr är övningsskolor åt Mälardalens högskola.

Nyhemsskolan och Skogsborgsskolan F-3 är övningsskolor åt Linköpings universitet.

Film: [Övningsskolor Mälardalens högskola](#) (1:57)

VFU-samordnare

VFU-samordnare har i uppgift att skapa goda förutsättningar för studenten att kunna genomföra sin verksamhetsförlagda utbildning. Huvudansvariga för VFU i Katrineholms kommun är:

Förskolan: *Birgitta Larsson*, förskolechef, *Anna Persson*, förskollärare, *Kristina Johansson*, lärare Nyhemsskolan.

Grundskolan: *Kristina Johansson*, lärare Nyhemsskolan och vfu-samordnare för Linköpings och Karlstads universitet, *Sara Aldrin*, rektor Sandbäcksskolan, ansvarig för studenter från Mälardalens högskola.

Gymnasiet: *Suzanna Rhodevi*, lärare Duveholmsgymnasiet och *Kristina Johansson*, lärare Nyhemsskolan och vfu-samordnare.

Både studenter och handledare är välkomna att kontakta ansvariga angående frågor om VFU.

Datorer

Nycklar och penna på en mapp. Foto: Hanna Maxstad

VFU-perioden

Handledare

Handledaren har i uppgift att stödja studenten under den verksamhetsförlagda utbildningen. Målet är att studenten ska få en god inblick i verksamheten och yrket genom att *observera, delta och öva*. Studenten ska också *prövas* vad gäller didaktiska och sociala lärarförmågor.

Handledaren ska vara legitimerad förskollärare/lärare respektive utbildad fritidspedagog och om möjligt ha genomgått utbildning till handledare.

På Övningsskolorna ska handledarna ha genomgått 7,5 hp handledarutbildning.

Detaljerad information om handledarens roll ges av respektive lärosäte.

Vfu-samordnare informerar handledaren om ersättningen som utgår.

Student

Den verksamhetsförlagda utbildningen är en central del av lärarutbildningen i syfte att utveckla kunskaper och kompetenser som avser *hela* lärarrollen. För att studenten ska få största möjliga utbyte av perioden vilar ett gemensamt ansvar på handledare och student. Detaljerad information ges av respektive lärosäte.

Filmer:

Att vara ny som lärare. (5:44) Maria Samuelsson, Västra skolan 2019, delar med sig av erfarenheter och tips

En dag på övningsskolan. "Det är pirrigt." (4:26) Skolvärlden

Inför din VFU (12:34) och *Maxa din VFU* (7:26) Linköpings universitet

Arbetslag

Under sin VFU tillhör studenten handledarens arbetslag. Arbetslaget kan ha ett gemensamt ansvar för studenten även om handledaren har huvudansvaret. Handledaruppdraget kan också delas mellan flera förskollärare/lärare inom ett arbetslag. Arbetsfördelningen måste i så fall tydliggöras vid det inledande samtalet med studenten.

Regler för hantering av VFU-ersättningen

Ersättningen för VFU betalas ut från universitet och högskolor till kommunen som ett bidrag för att täcka de kostnader kommunen har för att bedriva utbildningen. Grundtanken är att pengarna ska användas för att en lärare/förskollärare eller ett arbetslag ska kunna göra ett så bra arbete som möjligt med VFU-studenter.

Hur ersättningen kan disponeras

Ersättningen från VFU kan disponeras på tre olika sätt:

- ersättningen disponeras av arbetslaget
- ersättningen disponeras av enskild lärare/förskollärare med handledaruppdrag
- ersättningen utbetalas till enskild lärare/förskollärare med handledaruppdrag tillsammans med lönen

Det är upp till handledaren eller arbetslaget att hålla räkning på hur mycket pengar som finns kvar att disponera.

Vad ersättningen kan användas till

Vad ersättningen kan användas till ifall man inte tar ut ersättningen tillsammans med lönen, beslutas av rektor. Exempelvis kan vikarier tas in för att frigöra tid för handledarskapet. Bidraget kan även användas till utbildningar, konferenser, studieresor, personalbefrämjande insatser eller till inköp av arbetsrelaterat material.

För att VFU-ersättningen ska kunna användas till inköp av utrustning, exempelvis arbetskläder eller teknisk utrustning krävs att dessa inköp inte är privata¹ utan är införskaffade för att användas inom verksamheten. Utrustning som köps in för VFU-ersättningen ska lämnas kvar på arbetsplatsen om handledaren slutar. Rektor avgör om inköpet är arbetsrelaterat eller privat.

Kom ihåg att följa både kommunens riktlinjer och Skatteverkets regler. Ett exempel på en aktivitet som påverkas både av kommunens riktlinjer och Skatteverkets regler är julbord till anställda. För att alla anställda i kommunen ska få samma förmåner är det inte tillåtet att arbetsgivaren bjuder på ett julbord samma år som alla anställda får en julgåva. Om en anställd får förmåner till ett för högt värde från sin arbetsgivare blir dessutom den anställda förmånsbeskattad på det totala värdet av förmånerna.

Vill handledaren/arbetslaget/rector använda VFU-ersättningen till någonting som inte är i linje med kommunens riktlinjer eller Skatteverkets regler för kommunal verksamhet måste ersättningen tas ut som lön först. Så länge kostnaden betalas från kommunens bankkonto måste reglerna som gäller för kommuner följas.

---

¹ På grund av att privata inköp måste förmånsbeskattas.

Kom ihåg att handla från leverantörer som kommunen har avtal med. Meddela skolans/förskolans fakturahanterare att fakturan ska betalas med VFU-ersättning.

Utbetalning på lönen

För att få pengarna utbetalda via lönen ska handledaren fylla i blanketten *Utbetalning av VFU-ersättning på lön*, som sedan ska skrivas under av både handledaren och rektorn. Därefter skickas blanketten till Johanna Siverskog på förvaltningskontoret. Blanketten finns på Sharepoint, [här](#).

Avdrag görs för inkomstskatt. Kommunen står däremot för de sociala avgifter som tillkommer.

Går det att spara pengarna?

VFU-ersättningen för vårterminen ska förbrukas under det kalenderår den tjänas in. VFU-ersättningen för höstterminen brukar betalas in till kommunen antingen i december eller i januari nästkommande år. För att handledarna och arbetslagen ska få möjlighet att använda pengarna till någonting genomtänkt är det möjligt att förbruka dessa pengar under nästkommande termin, det vill säga vårterminen.

Bildningsförvaltningen

Handledare	
Förnamn	Efternamn
Enhet	Arbetslag
E-postadress	

Student	
Förnamn	Efternamn
E-postadress	
Lärosäte	Termin (ex 4 av 7)
Närmast anhörig	Telefonnummer till närmast anhörig

VFU-period	
Perioden pågår under veckorna	Dagens datum

Information från handledare till student		
VFU-platsens adress och telefon	Ja ☐	Nej ☐
Nycklar och larm	Ja ☐	Nej ☐
Rutiner vid skolmåltider	Ja ☐	Nej ☐
Mötes- och informationsstrukturer vid enheten	Ja ☐	Nej ☐
Enhetens sekretessavtal, som skrivs under av studenten	Ja ☐	Nej ☐
Övrigt		

Information från student till handledare		
Utdrag ur belastningsregistret, som visas för handledaren	Ja ☐	Nej ☐
VFU-uppgifter, bedömningsunderlag och utvecklingsguide	Ja ☐	Nej ☐
Övrigt		

Handledare och student diskuterar		
Handledningens syfte och innehåll	Ja ☐	Nej ☐
Förväntningar på handledaren respektive studenten	Ja ☐	Nej ☐
Studentens arbetsuppgifter och mål	Ja ☐	Nej ☐
Studentens självständighet och ansvar (så att progressionen ökar över tid)	Ja ☐	Nej ☐

Bildningsförvaltningen

	Studentens tid i barngrupp/klass	Studentens tid på VFU-platsen (arbetstid ca 40 tim/vecka)
Studentens deltagande vid övrig tid (t.ex. arbetslagsträffar, studiedagar...)		Ja ☐ Nej ☐
Rutiner vid studentens frånvaro		Ja ☐ Nej ☐
Rutiner vid handledarens frånvaro		Ja ☐ Nej ☐
Hur och när verksamhetsförlagda uppgifter ska planeras och genomföras		Ja ☐ Nej ☐
Hur och när handledning och återkoppling ska ske (för- och efterhandledning)		Ja ☐ Nej ☐
Övrig information om gruppen/klassen och rutiner i verksamheten		Ja ☐ Nej ☐
Övriga förväntningar/önskemål gällande vfu-perioden		Ja ☐ Nej ☐

Underskrift	
Handledares namn	Studentens namn
Handledares underskrift	Studentens underskrift

Bilagan kan användas som ett stöd vid första träffen mellan handledare och student.

Bildningsförvaltningen

Blanketten används för att meddela löneenheten att VFU-ersättningen ska betalas ut på lönen.

Enhet	
Handledare	Handledares personnummer
Skola/förskola	Verksamhet ☐ Förskola ☐ Förskoleklass ☐ Gymnasieskola ☐ Fritidshem ☐ Grundskola
Belopp att betala ut	

Studenten	
Studentens namn	Universitet/högskola
Termin och år när studenten hade sin VFU-period, t.ex. VT 2016	

Underskrift	
Ort och datum	Ort och datum
Handledares underskrift	Rektors underskrift

Vi behandlar personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Läs mer på <https://www.katrineholm.se/personuppgifter>

Vid utbetalning av VFU-ersättning på lön görs avdrag för inkomstskatt. Kommunen står för de sociala avgifter som tillkommer. Ska ersättningen användas till någonting som inte hör till verksamheten ska den alltså betalas ut som lön först.

Ifylld blankett skickas till Caroline Andersson, (caroline.andersson@katrineholm.se) på förvaltningskontoret.

Fylls i av bildningsförvaltningen	
Ansvar	
Kostnadsställe	
Verksamhet	
Projekt	160019

